

1. Να ξαναδώσουμε οξυγόνο στις χώρες μας, με δραστική μείωση των επιτοκίων των παλιών χρεών

Είναι ανεκτό τα κράτη να πληρώνουν 600 φορές περισσότερο από τις τράπεζες; Πρόσφατα πληροφορηθήκαμε ότι η USFR δάνεισε κρυφά στις δοκιμαζόμενες τράπεζες το γιγαντιαίο ποσό των 1200 δις USD με το απίστευτα χαμηλό επιτόκιο του 0,01%. Την ίδια στιγμή σε πολλές χώρες οι λαοί υφίστανται συντριπτικά σχέδια λιτότητας επειδή οι χρηματαγορές δανείζουν σε κάποια κράτη με επιτόκια 6 και 7%, ακόμη και 11%. Υπό αυτές τις ασφυκτικές συνθήκες τα κράτη ωθούνται στην περικοπή συντάξεων, επιδομάτων και μισθών των υπαλλήλων, στη μείωση των επενδύσεων και όλα αυτά οδηγούν στην ανεργία και στην άνευ προηγουμένου ύφεση. Δεν είναι λογικό, σε φάση κρίσης, οι ιδιωτικές τράπεζες να δανείζονται συνήθως με 1% από τις κεντρικές τράπεζες, και να επωφελούνται ακόμη και με επιτόκια 0,01%, όταν στην ίδια φάση κρίσης τα κράτη υποχρεώνονται να καταβάλουν επιτόκια 600 ή 800 φορές υψηλότερα.

2. Να δημιουργηθούν νέοι πόροι, με τη θέσπιση ευρωπαϊκών φόρων στα κέρδη των επιχειρήσεων

Ο φόρος στα κέρδη των επιχειρήσεων στην Ευρώπη βρίσκεται κατά μέσον όρο στο 25% , έναντι 40% στις ΗΠΑ, παρά τα όσα πιστεύαμε για τη χώρα αυτή ως την πλέον φιλελεύθερη οικονομία : εκεί φορολογούν τα κέρδη των επιχειρήσεων περισσότερο από όσο εμείς. Γιατί η Ευρώπη κρατά αυτό τον φόρο τόσο χαμηλά; Μετά την ένταξη του ΗΒ και της Ιρλανδίας, το 1973, όλα τα ευρωπαϊκά κράτη συναγωνίζονται ποιό θα επιβάλει τον χαμηλότερο φόρο στα κέρδη, υποτίθεται για να προσελκύουν επενδύσεις. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο το ποσοστό % φόρου στα κέρη των επιχειρήσεων έπεσε κατά 1/3 σε 20 χρόνια. Κι αυτός ο δημοσιονομικός χειρισμός συνέβαλε με τη σειρά του στην αύξηση του δημόσιου χρέους.

3. Να τελειώνουμε με τον διεμβολισμό των εθνικών φορολογικών συστημάτων

Αν θέλουμε να αποτινάξουμε την εξάρτηση από τις αγορές και να ισοζυγίσουμε τους δημόσιους λογαριασμούς, ας ψάξουμε τα σημαντικά εκείνα περιθώρια μέσα στα κράτη μας, καταργώντας μεγάλο μέρος των φοροαπαλλαγών που παραχωρήθηκαν στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις και στους πλουσιότερους πολίτες εδώ και τουλάχιστον δέκα χρόνια. Στην έκθεσή του, που δημοσιεύτηκε στις 5.7.2010, ο βουλευτής UMP Gilles Carrez αναφέρει ότι αν ακυρωθεί το σύνολο των μειώσεων φορολογίας που έχουν ψηφιστεί από το 2000 (στη Γαλλία) το κράτος θα έχει κάθε έτος στα ταμεία του ένα επι πλέον ποσό 100 δις ευρώ. Αν επιστρέψουμε στη φορολόγηση που ίσχυε πριν το 2000, το δημοσιονομικό μας έλλειμμα θα μετατρέπεται σε πλεόνασμα. Έτσι απλά, και χωρίς κανείς να θεωρεί ότι το 2000 ασκούσαμε «καταστροφική» ή «σοβιετόστροφη» πολιτική.

4. Να μπούκοτάρουμε τους φορολογικούς παραδείσους

Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκτιμά ότι η φυγή προς τους φορολογικούς παραδείσους προκαλεί κάθε χρόνο δημοσιονομική απώλεια της τάξης των 20 με 30 δις ευρώ. Πέρα από τα ωραία λόγια, καμιά σοβαρή ενέργεια δεν έχει αναληφθεί μέχρι τώρα για να καταπολεμηθεί αυτό το φαινόμενο.

5. Να περιοριστούν στο ελάχιστο οι απολύσεις

Η Γερμανία γνώρισε το 2009 μια οικονομική κρίση δύο φορές βαθύτερη από της Γαλλίας. Παρά αυτό το διπλάσιο (σε σχέση με τη Γαλλία) οικονομικό σόκ, η ανεργία στη Γερμανία αυξήθηκε 6 φορές λιγότερο από όσο αυξήθηκε στη Γαλλία : ύφεση στη Γερμανία : -4,6%, ύφεση στη Γαλλία : -2,3%. Αύξηση ανεργίας στη Γερμανία : - 200.000, αύξηση ανεργίας στη Γαλλία : - 1.200.000 θέσεις εργασίας.

Πως εξηγείται αυτό το «θαύμα»; Τα γερμανικά συνδικάτα απαίτησαν από την Α. Μέρκελ την εφαρμογή του Kurzarbeit, δηλ. τη διατήρηση του μέγιστου των μισθωτών στην επιχείρηση, κρατώντας τις απολύσεις στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο.

6. Να εξασφαλιστούν οι επισφαλείς

Στις χώρες μας δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι, άνδρες και γυναίκες, βρίσκονται στα όρια των δικαιωμάτων τους και πέφτουν στη χειρότερη επισφάλεια. Με δεδομένη την ένταση της κρίσης και την σχεδόν ανυπαρξία προοπτικών για γρήγορη επιστροφή στην πλήρη απασχόληση, επιβάλλεται επείγοντως να παραταθεί ο χρόνος καταβολής του επιδόματος ανεργίας και να βελτιωθεί η στήριξή τους και η πρόσβαση σε επαγγελματική κατάρτιση.

7. Να απαγορευτεί η κερδοσκοπία των τραπεζών με τα χρήματά μας. Να διαχωριστούν οι τράπεζες καταθέσεων από τις τράπεζες της κερδοσκοπίας

Για την προστασία της λαϊκής αποταμίευσης και την αποφυγή ρίσκων στα δημόσια οικονομικά και στη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας, ένας καταρχήν διαχωρισμός των τραπεζών τύπου ταμιευτηρίου από τη μια, και τραπεζών επιχειρηματικού τύπου από την άλλη. Κάτι τέτοιο θεσμοθετήθηκε στο ΗΒ, αλλά βέβαια τα λόμπι κατάφεραν να απωθήσουν την εφαρμογή του στο ... 2019! Είναι βέβαια πολύ αργά! Με δεδομένο τον κίνδυνο έκρηξης μιας νέας βιαίας κρίσης στις χρηματαγορές, επιβάλλεται να τεθεί άμεσα σε εφαρμογή αυτή η μεταρρύθμιση, δίχως καμία καθυστέρηση, προκειμένου να προστατευθεί η πραγματική οικονομία.

Για να απαγορευτεί στις τράπεζες να κερδοσκοπούν με τα χρήματα του καθενός μας, πρέπει να χωριστούν οι τράπεζες αποταμίευσης από τις τράπεζες επιχειρηματικού ρίσκου. Αυτή ήταν μια από τις πρώτες μεταρρυθμίσεις που υιοθέτησε ο Πρόεδρος

των ΗΠΑ Φ. Ντ. Ρούσβελτ το 1933, με την ψήφιση του Glass Steagal Act.

8. Θέσπιση ενός πραγματικού φόρου στις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές

Αν ένας τέτοιος φόρος υπήρχε το 2008, ακόμη και με πολύ χαμηλό ποσοστό, θα είχε εισφέρει κάπου μεταξύ 250 και 600 δις ευρώ. Η ελληνική κρίση θα είχε λήξει ταχύτατα δίχως να ζητηθούν θυσίες από τους ευρωπαϊκούς λαούς. Τι περιμένουμε λοιπόν για να θεσπίσουμε αυτόν το φόρο και να καθησυχάσουμε τους γερμανούς, όπως και τους άλλους λαούς της Ευρώπης, λέγοντάς τους ότι ήταν η τελευταία φορά που τους ζητήθηκε να καταβάλουν αυτή την άδικη προσπάθεια; Από τη στιγμή που θα καθιερωθεί αυτός ο φόρος, οι χρηματαγορές θα τροφοδοτούν άμεσα το Ευρωπαϊκό Ταμείο Σταθερότητας (και δεν θα δανείζουν με ληστρικά επιτόκια).

Να αγωνιστούμε ενάντια στους εκτοπισμούς επιχειρήσεων («μετεγκαταστάσεις»)

Να επιβληθεί η τήρηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών προδιαγραφών στο παγκόσμιο εμπόριο με την πραγματοποίηση νέας συνάντησης κορυφής τύπου Φιλαδέλφειας. Το 1944, πριν την πραγματοποίηση του συνεδρίου του Bretton-Woods που επρόκειτο να βάλει τάξη στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ο Ρούσβελτ οργάνωσε τη συνάντηση της Φιλαδέλφειας, που όρισε ως απόλυτη προτεραιότητα την τήρηση ορισμένων κοινωνικών κανόνων : «η εργασία δεν είναι εμπόρευμα ... δεν θα υπάρξει διαρκής ειρήνη χωρίς κοινωνική δικαιοσύνη» υπογράμμιζαν ο Ρούσβελτ και οι άλλοι ηγέτες όταν προσδιόριζαν κανόνες για μισθούς, χρόνο εργασίας και διάκριση ανάμεσα σε μισθούς και μερίσματα. Ήταν συγκεκριμένοι κανόνες που έπρεπε να τηρούνται τόσο σε κάθε χώρα όσο και διεθνώς. Αυτοί οι κανόνες συνέβαλαν σε μια ευημερία που κράτησε τριάντα χρόνια, μέχρις ότου ήρθαν οι νεοφιλελεύθεροι και τους κατέργησαν.

Τη στιγμή που ολόκληρος ο πλανήτης βρίσκεται στο χείλος του γκρεμού και ενώ οι πολεμοχαρείς φωνές και οι κίνδυνοι συγκρούσεων πολλαπλασιάζονται, επείγει να συγκληθεί μια νέα συνάντηση κορυφής σαν της Φιλαδέλφειας. Στις λογικές του κοινωνικού ντάμπινγκ, της αναζήτησης αποδιοπομπαίων τράγων και σύγκρουσης, επείγει να αντιτάξουμε την αναζωογόνηση και το πρόταγμα συνεργασίας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

10Να επενδύσουμε σε μια πραγματική πολιτική στέγασης ώστε να δημιουργηθούν μαζικά θέσεις εργασίας και να πέσουν τα ενοίκια

Είναι παράλογο να εξαφανίζονται στη Γαλλία 40.000 θέσεις εργασίας στον οικοδομικό τομέα, όταν στη χώρα λείπουν 800.000 κατοικίες και όταν το ύψος των ενοικίων είναι απαγορευτικό για περίπου 1.800.000 νοικοκυριά. Οι δημόσιες δαπάνες υπέρ της στέγασης βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας τριακονταετίας. «Δεδομένης της δημογραφικής μας κατάστασης, χρειάζεται να κατασκευάζονται 500.000 κατοικίες το χρόνο για τουλάχιστον 5 χρόνια, εκ των οποίων 150.000 εργατικές κατοικίες», τονίζει ο εκπρόσωπος του ιδρύματος Abbé

Pierre, Patrick Doutreligne. «Σήμερα κατασκευάζονται μόλις 400.000 κατοικίες ετησίως, όταν στα έτη 70 είμασταν σε θέση να κατασκευάζουμε 550.000. Βέβαια, δεν θα πρέπει να επαναληφθούν κάποια λάθη εκείνης της περιόδου, αλλά βλέπουμε καθαρά ότι είναι θέμα πολιτικής βούλησης».

11. Να κηρύξουμε τον πόλεμο στην κλιματική απορρύθμιση

Όλες οι πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι η κλιματική απορρύθμιση επιταχύνεται και έχει χειρότερες επιπτώσεις από τις προβλεπόμενες εδώ και 5 ή 10 χρόνια. Όλες οι δυτικές χώρες συνεχίζουν να παράγουν αυξανόμενα αέρια θερμοκηπίου. Η Κίνα εγκαινιάζει κάθε εβδομάδα 1 με 2 θερμοηλεκτρικούς σταθμούς που καίνε κάρβουνο. Στη Σιβηρία η τήξη των αιώνιων πάγων (permafrost) απελευθερώνει στην ατμόσφαιρα τεράστιες ποσότητες μεθανίου. Αποτέλεσμα; Η παραγωγή διοξειδίου του άνθρακα και μεθανίου αυξάνεται κάθε χρόνο, και οι ωκεανοί αποθηκεύουν λιγότερο από τις αρχικές προβλέψεις. Αν δεν αλλάξει κάτι θα φθάσουμε πολύ γρήγορα σε σημείο μη επιστροφής. Αν θέλουμε να σώσουμε τον πλανήτη σ' αυτή την κούρσα ταχύτητας, δεν φτάνει μόνο να μιλούμε για «βιώσιμη ανάπτυξη» και να προωθούμε, με άπειρες καθυστερήσεις, ελάχιστα φιλόδοξες διεθνείς συμβάσεις. Αν θέλουμε να αφήσουμε στα παιδιά μας βιώσιμο πλανήτη, πρέπει να ΔΡΑΣΟΥΜΕ. Πρέπει κάποιες χώρες να μπουν μπροστάριδες και να αποδείξουν, σε κανονική κλίμακα, ότι ο υποτετραπλασιασμός της παραγωγής αερίων θερμοκηπίου είναι εφικτός, κι αυτό δίχως σημαντικές αλλαγές στη ζωή και τις συνήθειες των ανθρώπων.

12. Να αναπτυχθεί η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία

Η ανάπτυξη της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας (ΚΑΟ) αποτελεί κεντρικό σημείο για την κοινωνική αλλαγή που επιθυμούμε. Η ΚΑΟ ανοίγει τον δρόμο σε ένα οικονομικό και κοινωνικό πρότυπο που υπηρετεί τους πολίτες στο τοπικό επίπεδο. Αποσκοπεί στην παραγωγή και στον καταμερισμό του πλούτου με ισομερή και δίκαιο τρόπο, στην εμπύχωση ενός οικονομικού σχεδίου που σέβεται τους ανθρώπους, το περιβάλλον και τις τοπικές ενότητες. Η ΚΑΟ που ενώνει τους ανθρώπους απέδειξε ήδη την αποτελεσματικότητά της και μπορεί να αναπτυχθεί σε όλους τους τομείς.

Η ΚΑΟ στη Γαλλία καλύπτει ήδη 10% των μισθών και 14% της ιδιωτικής απασχόλησης, δηλαδή 2,3 εκατομμύρια άτομα που εργάζονται σε περισσότερες από 210.000 επιχειρήσεις. Εξ άλλου, 15 εκατομ. Γάλλοι συμμετέχουν σε κάποιο αλληλέγγυο ταμείο υγείας. Περισσότεροι από 20 εκατομ. είναι μέλη κάποιας συνεταιριστικής τράπεζας, 20,7 εκατομ. είναι μέλη κάποιου αλληλέγγυου ασφαλιστικού φορέα. Τέλος, αυτοί που προσφέρουν εθελοντική εργασία ανέρχονται σε 11-14 εκατομμύρια και περισσότεροι από 1 γάλλος στους 4 συμμετέχουν σε κάποιον μη κερδοσκοπικό φορέα.

13. Να ξαναδιαπραγματευθούμε τον καταμερισμό της εργασίας και την κατανομή εισοδήματος

Το θέμα του χρόνου εργασίας αξίζει περισσότερο από τον προσηματικό διάλογο που είχαμε πριν λίγα χρόνια, με τα λόγια του ίδιου του Προέδρου της Επιτροπής Εργασίας του MEDEF (Κίνημα των επιχειρήσεων της Γαλλίας), στις 23 Οκτωβρίου 2010. «Σήμερα είναι πλέον εξαιρετικά δύσκολο να βρει κάποιος σταθερή εργασία πριν από τα 28 ή τα 30 του, και μετά απαιτείται από τους ανθρώπους μεταξύ 30 και 40 να δουλεύουν έως πέρα από τις δυνάμεις τους, και συγχρόνως να επιτυγχάνουν τα πάντα : και στην επαγγελματική και στην ιδιωτική τους ζωή. Κατόπιν, γύρω στα 55, τους πετούν σαν στιμένες λεμονόκουπες, απαιτώντας όμως να συνεχίσουν να πληρώνουν κανονικά τις εισφορές τους. Αντικειμενικά, όλο αυτό δεν έχει καμιά λογική», τόνισε ο Benoit Roger-Vasselín στο έκπληκτο ακροατήριό του. «Πρέπει να αρχίσουμε τον διάλογο για ένα διαφορετικό καταμερισμό της εργασίας στη διάρκεια της ζωής του εργαζόμενου».

Η υπάρχουσα κατανομή της εργασίας είναι παράλογη :

- Από τη μία όλοι εκείνοι και εκείνες που έχουν 0 ώρες εργασίας την εβδομάδα επειδή είναι στην ανεργία,
- Από την άλλη όλοι όσοι δουλεύουν 100% (και συχνά παραπάνω) : η πραγματική διάρκεια πλήρους εργασίας ξεπερνά τις 38 ώρες σύμφωνα με το INSEE (Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας),
- Ανάμεσα στα δύο άκρα όλες εκείνες και εκείνοι που τυρανιούνται με δουλίτσες μερικής απασχόλησης στη βδομάδα ή στο έτος.

Αυτή η μορφή καταμερισμού της εργασίας είναι ένας παραλογισμός που προκαλεί τεράστια δυσφορία τόσο στην πρώτη κατηγορία, των ανέργων, όσο και στους πλήρως εργαζόμενους οι οποίοι ωστόσο υποχρεώνονται να δέχονται όλο και περισσότερο καταπιεστικούς όρους ή χαμηλότερες αμοιβές, εφόσον όλο και πιο συχνά ζουν με το φόβο ότι θα περιληφθούν στο επόμενο πλάνο αναδιάρθρωσης («κι αν δεν είσαι ευχαριστημένος, τράβα αλλού για δουλειά»). Αυτή η κατανομή εξυπηρετεί αποκλειστικά τα συμφέροντα των μετόχων των επιχειρήσεων των οποίων τα εισοδήματα ποτέ δεν ήταν τόσο υψηλά.

14. Να ξαναγεννηθεί η Δημοκρατία στην Ευρώπη. Να αλλάξουμε ριζικά τους θεσμούς

Το 2000, ο τότε Υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας κ. Joschka Fischer έλεγε ότι «η διεύρυνση καθιστά αναγκαία μια ριζική μεταρρύθμιση των θεσμών». Στο ισχύον σύστημα υπάρχουν γύρω από το τραπέζι των συζητήσεων μόνο οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων. Για σημαντικά θέματα, η θέση ενός αρχηγού κράτους σε μειοψηφία είναι βασικά αδύνατη, επειδή ισοδυναμεί με τον κίνδυνο ταπείνωσης του κράτους που εκπροσωπεί. Επομένως πρέπει και οι 27 να συμφωνήσουν ομόφωνα για να αλλάξει το περιεχόμενο κάποιας πολιτικής. Όμως με τέτοιο σύστημα καμιά εναλλαγή δεν είναι εφικτή, και η παραλυσία είναι σίγουρη. Και όταν παραλύουν οι πολιτικοί, παίρνουν την κατάσταση στα χέρια τους οι τεχνοκράτες και οι αγορές.

Ενώ, αν υιοθετούσαμε ένα κοινοβουλευτικό σύστημα, όπως το πρότειναν οι γερμανοί το 2000 ...

15Να διαπραγματευθούμε μια αληθινή Συνθήκη για μια πραγματικά κοινωνική Ευρώπη

«Ψηφίστε Ναι στο Maastricht και θα ριχτούμε αμέσως στη δουλειά για μια κοινωνική Ευρώπη», βεβαίωσε ο Jacques Delors μερικές μέρες πριν από το δημοψήφισμα του Maastricht το 1992, αναγνωρίζοντας ότι η Συνθήκη ήταν ανεπαρκέστατη στα κοινωνικά θέματα αλλά και ζητώντας από τους πολίτες «να μην διακοπεί η ευρωπαϊκή δυναμική».

Το Ναι πέρασε οριακά. 20 χρόνια αργότερα, με την κοινωνική κρίση σε παροξυσμό σε όλες τις χώρες μας, οι Ευρωπαϊκές Συνθήκες ξανασυζητούνται. Οι λαοί δεν μπορούν πια να ακούν μόνο υποσχέσεις. Χρειάζεται να περάσουμε στη δράση. Η ρύθμιση των σχέσεών μας με την Κίνα είναι βέβαια ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, αλλά τι θα κάνουμε ώστε να σταματήσει η μετεγκατάσταση βιομηχανιών μέσα στην ίδια την Ευρώπη;